బ్రిటిష్ పాలన నుండి స్వాతంత్ర్యం పొందడానికి మహాత్మా గాంధీ 1942 ఆగస్టు 8 న క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం లేదా ఆగస్టు ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించారు. భారతదేశం నుండి వైదొలగాలని గాంధీజీ బ్రిటిష్ వారికి పిలుపునిచ్చారు. బ్రిటిష్ వారిని భారతదేశం విడిచి వెళ్ళమని బలవంతం చేయడానికి 'డూ ఆర్ డై' పిలుపునిస్తూ సామూహిక శాసనోల్లంఘన ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమానికి గాంధీ ఇచ్చిన పిలుపులో క్రిప్స్ మిషన్ మరియు దాని వైఫల్యం కూడా ముఖ్యమైన పాత్ర పోషించాయి.

బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం 22 మార్చి 1942న, సర్ స్టాఫోర్డ్ క్రిప్స్‌ను భారత రాజకీయ పార్టీలతో చర్చలు జరపడానికి మరియు బ్రిటన్ యుద్ధ ప్రయత్నాలలో వారి మద్దతును పొందేందుకు పంపింది. ముసాయిదా ప్రకటనలో డొమినియన్ స్థాపన, రాజ్యాంగ సభ ఏర్పాటు మరియు ప్రత్యేక రాజ్యాంగాలను రూపొందించే ప్రావిన్సుల హక్కు వంటి నిబంధనలు ఉన్నాయి. రెండో ప్రపంచ యుద్ధం ముగిసిన తర్వాత వీటిని మంజూరు చేస్తారు. కాంగ్రెస్ ప్రకారం, ఈ ప్రకటన భవిష్యత్తులో నెరవేర్చబోయే వాగ్దానాన్ని మాత్రమే భారతదేశానికి అందించింది. "ఇది క్రాష్ అవుతున్న బ్యాంక్‌లో పోస్ట్‌డేటెడ్ చెక్" దీనిపై గాంధీ వ్యాఖ్యానించారు. క్రిప్స్ ప్రతిపాదనలను తిరస్కరించిన తర్వాత భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ క్విట్ ఇండియా ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించింది.

Adda247 APP

The Quit India Movement in Andhra | ఆంధ్రాలో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం దేశవ్యాప్తంగా అన్ని రాష్ట్రాలు, ప్రావిన్సులకు వ్యాపించింది. ఆంధ్రాలో ప్రొవిన్షియల్ కాంగ్రెస్ కమిటీ 'కర్నూల్ సర్క్యులర్'గా ప్రసిద్ధి చెందిన సర్క్యులర్‌ను జారీ చేసింది, ఎందుకంటే వారు 'కర్నూల్ కాంగ్రెస్ కార్యాలయంపై ప్రయాణించేటప్పుడు పోలీసులు కాపీని నిలిపివేశారు. దీనిని కళా వెంకట్రావు 1942 జూలై 29న రూపొందించి వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యుడు డాక్టర్ పట్టాభి సీతారామయ్య ద్వారా కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ ఆమోదానికి పంపారు.

నిషేధాజ్ఞలను ధిక్కరించడం, న్యాయవాదులు ప్రాక్టీస్ మానేయడం, విద్యార్థులు కళాశాలల నుంచి బయటకు రావడం, ఉప్పు, విదేశీ వాణిజ్యం, పరిశ్రమలు తెరవడం, కమ్యూనికేషన్లను కత్తిరించడం, కల్లు ఇచ్చే చెట్లను నరికివేయడం, టికెట్లు లేకుండా ప్రయాణించడం, రైళ్లను ఆపడానికి గొలుసులు లాగడం, కమ్యూనికేషన్లకు అంతరాయం కలిగించేలా వంతెనలను పేల్చడం, ఆర్మీ సిబ్బంది కదలికలను నిరోధించడం వంటి కార్యక్రమాలను 'కర్నూలు సర్క్యులర్' రూపొందించింది. టెలిగ్రాఫ్ మరియు టెలిఫోన్ వైర్లను కత్తిరించడం, మునిసిపల్ పన్నులు మినహా పన్నులు చెల్లించకపోవడం మరియు స్వాతంత్ర్యానికి చిహ్నంగా అన్ని ప్రభుత్వ భవనాలపై జాతీయ జెండాలను ఎగురవేయడం.

'కర్నూల్ సర్క్యులర్' అన్ని సమాచార మార్గాలను మరియు పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని స్తంభింపజేయడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఆంధ్రలో ఈ కాలంలో డిటెన్యూలుగా తీసుకున్న ప్రముఖ నాయకులలో కొందరు పట్టాభి సీతారామయ్య, ఎ.కాళేశ్వర రావు, టి.ప్రకాశం, నీలం సంజీవ రెడ్డి, మాగంటి బాపినీడు మరియు పలువురు ఉన్నారు.

1942 ఆగస్టు 12న తెనాలి పట్టణంలో కాంగ్రెస్ నాయకుల అరెస్టుకు నిరసనగా సంపూర్ణ హర్తాళ్ నిర్వహించారు. రైల్వేస్టేషన్‌కు నిప్పుపెట్టేందుకు జనం ప్రయత్నించారు. బుకింగ్ కార్యాలయంలోని పుస్తకాలు, రికార్డులు, కరెన్సీని కూడా ధ్వంసం చేయగా, కార్యాలయ ఇన్‌చార్జి సిబ్బంది పరారయ్యారు. అక్కడ పోలీసులు కాల్పులు జరపగా, ఈ కాల్పుల్లో భాస్కరుణి లక్ష్మీనారాయణ, మాజేటి సుబ్బారావు, శ్రీపతి పండితారాధ్యుల శ్రీగిరిరావు అనే ముగ్గురు వ్యక్తులు మరణించారు.

1942 ఆగస్టు 12న చీరాలలోని సబ్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టుకు 500 మంది విద్యార్థులతో ఊరేగింపుగా వెళ్లి కోర్టును మూసివేయాలని కోరారు. భవనానికి నష్టం కలిగించిన తర్వాత జనం సబ్ రిజిస్ట్రార్, సేల్స్ ట్యాక్స్ ఆఫీసర్ కార్యాలయాలపై దాడి చేసి పోలీస్ స్టేషన్‌పై రాళ్లు రువ్వారు. పోలీసులు, పౌరసరఫరాల అధికారులు రావడంతో వారు చెదరగొట్టారు.

ఆగస్టు 13న గుంటూరులోని హిందూ కళాశాల ముందు 2,000 మంది విద్యార్థులు గుమిగూడారు. పోలీసులు జరిపిన కాల్పుల్లో పలువురికి గాయాలు కాగా, ఇద్దరు అక్కడికక్కడే మృతి చెందారు. 1942 ఆగస్టు 12వ తేదీ రాత్రి రాజమండ్రికి బొమ్మకంటి వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం, చేకూరి వీరరాఘవస్వామి (విద్యార్థి), చేకూరి వెంకటరాయుడు, జి.సత్తిరాజు, కె.రామారావు, టి.వి.వెంకన్న, వి.సీతారామశాస్త్రి, వి.సీతారామశాస్త్రి దౌలేశ్వరం, రాజమండ్రి మధ్య టెలిఫోన్ వైర్లను కత్తిరించే ప్రయత్నం చేశారు. వారందరినీ అరెస్టు చేసి ఒక్కొక్కరికి పద్దెనిమిది నెలల కఠిన కారాగార శిక్ష విధించారు.

1942 ఆగస్టు 12న పాలకోలు, లంకలకోడేరు, భీమవరం, వేండ్ర మధ్య నిర్వాహకులు టెలిఫోన్ వైర్లను కట్ చేశారు. ఆగస్టు 12, 13 తేదీల్లో నెల్లూరు పట్టణంలోని వీధుల్లో ఊరేగింపులు నిర్వహించి వీధుల్లో విద్యుత్ దీపాలను ధ్వంసం చేయడంతోపాటు రైల్వే స్టేషన్‌లోని టెలిఫోన్‌లు, సిగ్నల్ పరికరాలను ధ్వంసం చేశారు. కావలిలో స్థానిక బోర్డ్ హైస్కూల్ హెడ్ మాస్టర్ గదికి నిప్పు పెట్టారు. నెల్లూరు వెంకటగిరి రాజా కళాశాలలో ప్రిన్సిపల్ జాతీయ జెండాను ఎగురవేశారు. గాంధీజీ వారికి ఇచ్చిన "డూ ఆర్ డై" అనే నినాదం తో ఆగస్టు మరియు సెప్టెంబర్ మొదటి అర్ధభాగంలో పోరాటం ఉచ్ఛస్థితికి చేరుకుంది. వారు 1943 వరకు పోరాటాన్ని కొనసాగించారు.

ఈస్టిండియా కంపెనీ పాలనలో ఆంధ్ర రాష్ట్రం

The Quit India Movement in Telangana | తెలంగాణలో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం

క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం హైదరాబాద్ స్టేట్‌లో దాని పరిణామాలను ఎదుర్కొంది. స్వామి రామానంద తీర్థ మహాత్మా గాంధీని అఖిల భారత కాంగ్రెస్ కమిటీ బొంబాయి సమావేశంలో కలుసుకుని హైదరాబాద్ స్టేట్‌లో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమాన్ని నిర్వహించడానికి అనుమతి పొందారు.

క్విట్ ఇండియా పోరాటంలో రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ మాత్రమే కాకుండా రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రజా మండలాలు పాల్గొన్నాయి. స్వామి రామానంద తీర్థ బొంబాయి నుండి షోలాపూర్ మీదుగా హైదరాబాద్‌కు బయలుదేరి, అరెస్టు చేయబడవచ్చని ఊహించి, హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ యొక్క డిమాండ్లను డా.మేల్కోటేకు పంపారు, తద్వారా సంతకం చేసి నిజాంకు పంపవచ్చు. నాంపల్లి స్టేషన్‌లో దిగిన వెంటనే అరెస్టు చేశారు. రాజకీయ ఖైదీలందరినీ విడుదల చేయాలనే లేఖపై స్టేట్ కాంగ్రెస్ తరపున డాక్టర్ జి.ఎస్.మేల్కోటే సక్రమంగా సంతకం చేశారు.

హైదరాబాదులోని కొంతమంది తిరోగమన శక్తులు భారతదేశం నుండి బ్రిటిష్ వైదొలగడం స్వయంచాలకంగా హైదరాబాద్‌కు స్వాతంత్ర్యం అని అర్థం అని "క్విట్ ఇండియా" నినాదాన్ని ఉపయోగించుకోవడానికి ప్రయత్నించారు మరియు "ఆజాద్ హైదరాబాద్" అనే నినాదాన్ని లేవనెత్తారు.

క్విట్ ఇండియా సత్యాగ్రహ సమయంలో హైదరాబాదులో పండిట్ నరేందర్ జీ, హరిశ్చంద్ర హేడా, జ్ఞానకుమారి హేడా, విమలాబాయి మేల్కోటే, జి.ఎస్.మేల్కోటే, జితేంద్ర రాష్ట్రవాది, పద్మజా నాయుడు, శ్రీమతి మరియు శ్రీ రామస్వామి,

బి.రామకృష్ణారావు, జి.రామాచారి, గంగాధర్ కృష్ణ, గణపతిరావు, కృష్ణ దూబే (కొత్తగూడెం ట్రేడ్ యూనియన్ ఆఫ్ సింగరేణి కాలరీస్ నాయకుడు కె.నారాయణ రావు, ఎల్.నారాయణ రావు, ఎల్. రాజలింగం, శ్రీధర్ రావు కులకర్ణి, కోదాటి నారాయణరావు, వందేమాతరం రామచంద్రరావు, ప్రేమ్ రాజ్ యాదవ్, మల్లయ్య యాదవ్, కాళోజీ నారాయణరావులను అరెస్టు చేశారు.

నగరంలోని సత్యాగ్రహులే కాకుండా ఉస్మానాబాద్, పర్భాని, ఔరంగాబాద్, నాందేడ్, ఉమ్రీ ప్రాంతాల నుండి రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ తరఫున మాత్రమే కాకుండా మహారాష్ట్ర పరిషత్ మరియు కర్ణాటక కాన్ఫరెన్స్ తరఫున అనేక మంది వాలంటీర్లు సత్యాగ్రహ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. మహారాష్ట్ర పరిషత్ కార్యదర్శి గోవింద్ దాస్ ష్రాఫ్‌ను ఔరంగాబాద్‌లో నిర్బంధించారు. రెసిడెన్సీ భవనంపై కాంగ్రెస్ జెండాను ఉంచినందుకు పద్మజా నాయుడును అరెస్ట్ చేశారు.

హైదరాబాదులో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం ప్రారంభం కావడానికి ముందు కాశీనాథ్ రావు వైద్య, హసన్ తిర్మిజీ, వినాయక్ రావు విద్యాలంకర్, రావి నారాయణ రెడ్డి, ఫతుల్లా ఖాన్, జనార్ధన్ రావు దేశాయ్, హన్మంతరావు వంటి అనేక మంది జాతీయ నాయకులు సక్రమంగా ఎన్నికైన మంత్రులతో మంత్రివర్గాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని నిజాంకు విజ్ఞప్తి చేశారు. పౌరహక్కుల పునరుద్ధరణ, బాధ్యతాయుతమైన ప్రభుత్వం అనే డిమాండ్ రోజురోజుకూ పెరుగుతుండటాన్ని గమనించిన నిజాం ప్రభుత్వం B.B.C ఉద్యోగి అయిన ప్రొఫెసర్ రష్ బ్రూక్ విలియమ్స్ సేవలను సంవత్సరానికి 200 పౌండ్ల గౌరవ వేతనంపై నియమించి నిజాం ప్రభుత్వం తరఫున వివిధ వార్తాపత్రికలు, జర్నల్స్ లో కథనాలు రాయడం ద్వారా భారత రాష్ట్రాల్లోని ప్రజలు, భారతీయుల గురించి కథనాలు రాశారు. ముఖ్యంగా హైదరాబాదులో పొరుగున ఉన్న భారత ప్రావిన్సులలోని ప్రజలతో సమానంగా రాజకీయ హక్కులను అనుభవించారు. 1942 ఉద్యమ సమయంలో అబిద్ హసన్ సఫ్రానీ, ప్రొఫెసర్ సురేష్ చంద్ర అనే ఇద్దరు హైదరాబాదీలు సుభాష్ చంద్రబోస్ కు చెందిన ఇండియన్ నేషనల్ ఆర్మీ (INA)లో చేరారు.

హిందూ వితంతు పునర్వివాహ చట్టం 1856

మరింత చదవండి	
తాజా ఉద్యోగ ప్రకటనలు	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి
ఉచిత స్టడీ మెటీరియల్ (APPSC, TSPSC)	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి

ఉచిత మాక్ టెస్టులు	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి
Adda247 తెలుగు APP	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి
Adda247 తెలుగు Youtube Official Channel	ఇక్కడ క్లిక్ చేయండి